

kant, en Ven af Killendals Forældre, til hvem han skriftlig havde henvendt sig med Bøn om at yde den forlangte Garanti. Men ogsaa denne Skrivelse faldt ligesom de andre i Politiets Hænder. Herved fik det alle de Underretninger, som det behøvede. Følgen var, at Killendal den 4de Juli om Morgenen tidlig blev paagreben i sin Bopæl i Grabow og sat i Fængsel i Stettin, hvorfra han paa Rekvisition blev udleveret og paa et dansk Skib ført til Kjøbenhavn. Samuel Moses blev ligeledes eftersporet; men det lykkedes ikke at paagribe ham, og senere har man ikke hørt Noget til ham.

Ved Ankomsten til Kjøbenhavn blev det Skib, hvorpaa Killendal befandt sig, paa Grund af den i flere Havne ved Østersøen herskende Koleraepidemi, belagt med Kvarantaine. Medens denne stod paa, lod en Styrmand paa Skibet, der følte Medlidenhed med Killendal og beklagede hans sørgelige Skjebne, sig forlede til under sin Broders Adresse at besørge nogle Breve til hans Forældre. Et af disse Breve, der, som alle de andre, bleve afleverede til Politiet, fortjener som karakteristisk og oplysende at meddeles. Det lyder saaledes:

»Hjertenselskede Forældre!

»Hvad jeg for Øieblikket føler, haaber, lider — derom ville vi ikke tale. Jeg takker Gud, at jeg gennem gode Mennesker har fundet Leilighed at tilskrive Eder. Hvor bedrøvet dette Brev vil gjøre Eder, føler jeg desværre altfor levende selv; ikkedestomindre ere Omstændighederne ikke saa sørgelige, som I troe. Jeg vender med en frelst Samvittighed tilbage, har paa min Reise fundet mange deltagende Venner, som vist ikke ville forlade mig, og haaber fast paa Gud, at han ihvælger vil forstøde mig. For min Skyld skal Ingens Haar blive krummet; frygter derfor ikke, mit Løfte bliver jeg i alle Tilfælde tro. Under Adressen: S. T. Hr. Guldsmedsvend B.*) paa Skibet Litra C., Capitain L. kunne I sikkert tilskrive mig. I Eders Skrivelse maae I underrette mig: 1) Om I rigtig have modtaget de Breve, som jeg har tilskrevet Eder, hvilke i Alt ere fem. 2) Maae I underrette mig om Schmucl er paagreben eller ei. 3) Om hvilken Forklaring I betreffende min Flugt selv have afgivet, paa det at jeg deraf kan vide, hvorefter jeg har at rette mig. 4) Maae I lade mig vide, om den gamle R. W. endnu lever. 5) Maa I hos ham, som I nok veed, forespørge Eder om hvilke Tanker man gjør sig paa Huset om min Flugt, og paa hvad Maade man troer, at denne blev iværksat; ligeledes maae I tilkjendegive mig Alt, hvad der kan være enten til Eders, min eller Andres Fordel. Lad Eder for Alting ikke henrive af en altfor heftig Smerte. Da hverken I eller Nogen have Del i min Flugt, saa har altsaa heller Ingen Noget at befrygte. Saavidt jeg veed komme vi den 19de ds. i Land. Iøvrigt kunne I frit tilskrive mig Alt, hvad I ville, kun maa Udskriften være stilet til Hr. B., og maae I da lade en paalidelig Ven tage en Jolle paa Toldboden, for i denne at seile ud til Skibet, og kan han da selv levere Brevet i Hr. B.'s Hænder, hvilket er en fuldkommen sikker Maade. En nøiere Underretning om min Stilling bekomme I i næste Uge af Capitain D., som i Tydskland har været mig særdeles god. Lad mig tillige vide, paa hvilken Maade man er kommen paa Spor efter mig. Have I hørt Noget fra Pastor V., saa lad mig det vide; ialtfald saa hils ham. Lad ellers ingen Uvedkommende vide, at I have Leilighed til at faae Breve til og fra mig. — Vær forresten ved saa godt Mod som muligt og trøst Eder ved, at Intet hviler paa mit Forhold, som i nogen-somhelst Maade, selv efter Moralens strengeste Regel, fortjener at dadles, saasom Schmucl har draget Om-sorg for Alt, lige indtil Passene. Skriv mig ret snart til. Gud trøste Eder.

Eders taalmodige Søn
J. Killendal.

De Slutninger, der kunne drages af dette Brev, behøve vel ikke nærmere at paavises. Nøiere beseet indeholder det tillige maaskee en Forklaring af hvad senere paafulgte. Da Kvarantainen var hævot, blev Killendal bragt til Arresten paa Gammelholm, hvor han foreløbigt skulde henseede under de Forhører, der vare paabegyndte i Anledning af hans og Samuel Moses' Flugt fra Tugthuset og nu skulde gjenoptages efter hans Paagribelse. Men der opnaaedes herved kun et ringe Udbytte. Den 26de October blev Politiet underrettet om, at Killendal Aftenen i Forveien igjen var undvegen, uagtet han i Arresten paa Gammelholm havde været under streng Bevogtning. Der blev strax til alle Sider udsendt Ordre til hans Paagribelse; men han var sporløst forsvunden, og siden hørte man ikke det Mindste til ham. Om hans Paarørende have erfaret Noget om hans Skjebne,

*) Dette og andre Navne ere anførte i Brevet, men betegnes her kun ved Begyndelsesbogstaverne.

er ikke bekendt. Over den Maade, hvorpaa han havde iværksat sin Flugt, hvilede der en uigjennem-trængelig Hemmelighed. Det formodedes kun, at han var krøben igjennem et stort Hul paa Arrest-døren ud paa et Loft og havde holdt sig skjult her indtil han om Natten havde seet Leilighed til at slippe ud. Der er vel Føie til at antage, at han ikke havde iværksat Flugten uden ydre Hjelp; men hvorledes denne var opnaaet er aldrig blevet oplyst.

Iøvrigt afsløre de stedfundne Undersøgelser ikke faa Misligheder ved det kjøbenhavnske Arrest-væsen og store Mangler ved Tilsynet, navnlig i Tugthuset. Af de i Killendals og Samuel Moses' Undvigelse fra det nævnte Fængsel indviklede Personer blev ved Criminalrettens Dom af 31te Juli 1832 Opsynsmand Chr. Bendtsen idømt 6 Gange 5 Dage, Jfr. Rosine Møller og Tjenestepigen Ane Hvitting hver 4 Gange 5 Dage, Jfr. Marie Nielsen 2 Gange 5 Dage og Skibstømmermand Niels Jakobsen 5 Dage Vand og Brød-Straf, medens de andre tiltalte Personer bleve frifundne.

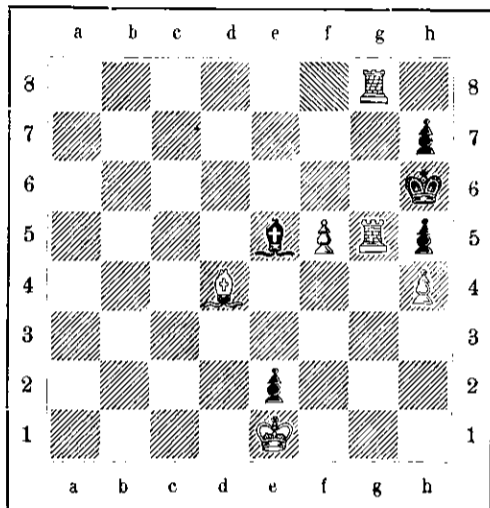
— n.

Skak.

Opgave Nr. 217.

(Af G. Cheney)

Sort.

Hvid.

Hvid begynder og gjør mat i 3 Træk.

Løsning af Skakopgaven Nr. 214.

1. Sb4—d5, Sc5—a4 (eller A). 2. Dd2—f4, Lh2—f4. 3. Sd5—c3, Sa4—c3 mat.

1. ... (A) De8—a4. 2. Tb1—b4, Da4—b4. 3. Dd2—d1, Db4—c1 mat. Rigtig løst af: P. G. i Aalborg.

Skakopgaven Nr. 213 er endvidere rigtig løst af: Peter & Klaus, A. Jørgensen i Herning.

Gaade.

Hvor Mange faldt ei over det,
Men uden sig at støde;
Alligevel det hændte tidt,
At deraf just de døde.

s—7.

Opløsning paa Gaaden i Nr. 624:

Skypompe.

Opløst af Postamente & Marcus i Randers, Mester Erik, Tyfuspatienten i Ringkjøbing.

Døde.

Ali Pascha, tyrkisk Stovizir, † 6 September i Constantinopel, 66 Aar.
Admiral Bouët Willaumez, Chef for den franske Flaade i 1870, † 9 September i Paris, 63 Aar.

Verdens-Barometret

London	14 September	3 pCt. Consols	93 1/2
Paris	13 —	3 — Rentes	57. 67 1/2
Wien	14 —	Øster. Statsbane	368. 50.
Berlin	13 —	5 pCt. Statslaan 1859	101 3/8
Kjøbenhavn	15 —	4 — kgl. Obligat.	87 1/4

Veirforholdene paa Landbohøiskolen
fra den 8 til den 14. September 1871 incl.

Dato.	Middelvarme (C. °)	Høieste Varme.	Laveste Varme.	Fugtig-hedsgrad Kl. 2 ipCt.	Lufttryk.	Regnhøide i Linier
8...	16,36	21	12,9	51,0	28"	2,32
9...	14,56	18	12,1	65,0	28"	3,38
10...	14,26	17,4	12,2	72,5	28"	4,37
11...	12,92	17,8	9,3	60,5	28"	3,49
12...	11,19	15,3	7,0	55,5	28"	2,90
13...	13,69	19,2	4,2	57,5	28"	2,85
14...	14,62	19,6	8,6	57,0	28"	3,03

Anm. Middelvarmen er bestemt ved Iagttagelser Kl. 7, 12 og 11, og Lufttrykket som Middeltallet af Iagttagelser Kl. 2, 10 og 2.

Literatur.

— »Samlinger til jævnførende nordisk Lyd- og Retskrivningslære« af Fredrik Bajer. Dette med Understøttelse af det kongelige danske Videnskabernes Selskab udgivne Skrift indeholder en efter Bogstavrækken ordnet Jævnførelse af Fællesordene i de tre nordiske Rigers Bogmaal, udgaaende fra Svensk, medens Dansk og Norsk forudsættes at være hinanden lige. Hensigten dermed er kun at tjene som Hjælpemiddel under Behandlingen af Retskrivningspørgsmaalet i Norden, ikke som Indlæg i Sagen, der vel heller ikke for det Første kan ventes endelig afgjort, da Anskuelserne staae saa vidt fra hverandre. Som et saadant Hjælpemiddel kunne disse med Omhu udarbejdede Samlinger være ganske tjenlige; men deres Værdi vilde være langt større, dersom Forfatteren havde seet sig i Stand til gennemgaaende at medtage Grundvolden, det gamle Tungemaal, samt det Nyislandske. (Hos G. E. C. Gad.)

— Rigsdags Runer eller Skyggerids af vore Folkethingsmænds ydre og indre Menneske, 102 Rim med tilhørende Skrue-Nøgle, af Svend Nagelfar. Denne lille Bog er ikke fri for at være vittig og træffende, ganske vist ikke i lige Grad i alle de 102 Rim, og ikke heller uden tildels at være kommen paa Afveie, men dog for adskillige af Rimenes Vedkommende saaledes, at de maae kaldes morsomme og virkelig vellykkede, ialtfald for de Læsere, der paa Forhaand ere lidt mere kjendte med de personlige Forhold. Den tilhørende »Skrue-Nøgle« er dog for disse Læsere overflødig, og for Andre er den kun lidet nyttig, thi det Morsomme, der først skal tygges for En, taber i høi Grad sin Friskhed. (E. Wagners Forlag.)

— Den nye Almanak for 1872, udgivet af Mads Hansen og Anton Nielsen, anbefales ligesom sin Forgænger ifjor. Næst den sædvanlige Universitetsalmanak indeholder den en Række mere eller mindre vellykkede Bidrag af Vilh. Birkedal, C. Ploug, Chr. Richardt, L. Schrøder, C. A. Thyregod, Hother Tolderlund og de to Udgivere. Det bedste Stykke er vistnok Plougs fint skrevne Nekrolog over Orla Lehmann; derefter komme Thyregods og Tolderlunds Fortællinger. Birkedals Bidrag, som handler om vore Kæmpehøie, synes os ikke at svare til Forfatterens Evner, idet det forekommer os at være uklart og skruet — hvad det mangler er maaskee dog kun den veltalende Mands mundtlige Foredrag. Schrøders »Vismanden og Rigmanden« er iøvrigt ikke mindre søgt, og det er tilmeldt en Behandling af Fortællingen om Solons Samtale med Kong Krösos, hvilken Samtales uhistoriske Charakter dog neppe kan være Forfatteren ukjendt; der er noget Misligt i at bruge Krøniker uden at sige, at det blot er Krønike og ikke Virkelighed. (Jul. Hoffensberg og Th. Michaelsen).

— »Kort Overblik over Frøbels Opdragelsestanker« af H. Trier indeholder nogle Meddelelser og Betragtninger af den sagkyndige Forfatter angaaende Pædagogen Frøbel, hvem han i det Hele taget omtaler med den største Anerkjendelse. Skriftet er selvfølgelig udkommet i Anledning af Oprettelsen af en Frøbelsk Børnehøve her i Byen, og om Hr. Trier end ikke indlader sig paa, hvad der i en vis Forstand er Hovedsagen ved denne danske »Børnehøve«, nemlig Maaden, hvorpaa Forsøget med den sættes i Værk, saa er det dog ingenlunde misrecommanderende, naar han slutter sit Overblik med følgende Linier: »Saaledes var den Mand (Frøbel), hvis Virksomhed paa et enkelt Omraade Hr. Juel-Hansen med kvindelig Bistand vil omplante i dansk Jord i den Skikkelse, som henved 30 Aars Syslen med den i mange Lande og af mange Mennesker har paatrykt den, altsaa med Bibeholdelse af den Kjerne, der laa i Frøbels Tanke, og med Fjernelse af det, der kun havde sin Forklaring i hans Personlighed.« (L. A. Jørgensens Forlag.)

— Chr. H. Kalkar: Det danske Missions-selskabs Historie i de første fyrretyve Aar. Den 17de Juni d. A. var det 50 Aar, siden Pastor B. F. Rønne, Sognepræst i Kongens Lyngby, stiftede det danske Missions-selskab. I den Anledning har Selskabets nuværende nidkjære Formand, Dr. Kalkar, under ovenstaaende Titel udgivet et lille Skrift, som giver en Beskrivelse over den ringe Begyndelse, de mangfoldige Kampe og Brydninger, igjennem hvilke Selskabet har maattet udvikle sig i de første fyrretyve Aar af sin Bestaaen. Der lægges ikke Dølgmaal paa de lidte Skuffelser, de begaaede Feilgreb eller paa den Usikkerhed og Vaklen, som oftere blev viist fra Bestyrelsens Side, men uagtet alt Dette vises det, hvorledes der den ganske Tid utrætteligt er bleven kæmpet med Haab mod Haab, og hvorledes Arbeidet da heller ikke har været uden Frugt. Baade af ældre og yngre